

Openbaar/beperkt toegankelijk/stroomschema

Het is nog onduidelijk voor wie het register toegankelijk zal zijn, wat inzichtelijk is voor wie, en hoe men er in kan zoeken. Het zou gewenst zijn als dit nu al inzichtelijk zou zijn. Zijn bijvoorbeeld de gegevens van huisgenoten van gastouders ook toegankelijk voor iedereen die toegang heeft tot het register en zo ja, is dit wenselijk? Of zijn deze onzichtbaar en op de achtergrond gekoppeld aan de gastouders en koppelt het systeem deze automatisch mee als een gastouder aan een gastouderbureau wordt gekoppeld? Krijgen niet-kinderopvangorganisaties als onderwijsinstellingen en uitzendbureaus ook toegang tot alle gegevens (blz 11). Hoe wordt voorkomen dat zij na 4 maanden automatisch weer uit het register verwijderd worden (zij zijn immers geen houder)?

Consequenties gastouders en gastouderbureaus

Het begeleidend schrijven is niet duidelijk over de gevolgen voor gastouders en huisgenoten. Het stroomschema op bladzijde 19 gaat niet specifiek in op de situatie rond gastouders en huisgenoten, wat het lastig te interpreteren maakt hoe het systeem voor hen gaat werken. Is het voor gastouderbureaus na invoering van dit systeem nog wel nodig om VOGs van gastouders en huisgenoten te bewaren of komt deze plicht, net als voor de kindercentra te vervallen en zo nee, waarom niet? Dient bij de aanvraag van een voorziening voor gastouderopvang in de toekomst nog een VOG meegestuurd te worden, of haalt de gemeente deze digitaal op uit het personenregister?

Tweejaarstermijn en fraude (blz 11 en 12)

Er wordt uitgelegd waarom houders die een aanvraag voor een nieuwe locatie doen een nieuwe VOG moeten overleggen als deze ouder is dan twee jaar. Dit heeft te maken met het feit dat continue screening niet reikt tot het gebied van fraude, maar periodieke toetsing op dit terrein wel wenselijk is. Er wordt echter niet uitgelegd hoe de toetsing op fraude de veiligheid van de kinderen vergroot.

Als dit verband er niet is, zal beter beargumenteerd moeten worden wat deze periodieke toetsing van kinderopvangorganisaties op dit punt extra nodig maakt, ergo waarom dient dit in de wet kinderopvang geregeld te worden en zijn reeds bestaande instrumenten niet voldoende? Als periodieke toetsing van houders namelijk noodzakelijk is, dan getuigt de gekozen en op het oog willekeurige methode die ook vrij gemakkelijk te omzeilen is niet van deze noodzaak:

De houder die namelijk locaties overneemt of verplaatst, dient iedere twee jaar een nieuwe VOG te overleggen, terwijl een houder die niets wijzigt, ook al is hij in de tussentijd veroordeeld, zijn kinderopvangorganisatie gewoon kan blijven exploiteren. Er wordt met deze systematiek dus louter voorkomen dat een veroordeelde houder zijn kinderopvangorganisatie kan verhuizen of verder kan uitbouwen.

Zijn er geen andere systemen reeds actief of te bedenken waarmee effectiever kan worden gerealiseerd dat frauderende ondernemers uit de kinderopvang effectief geweerd worden.

Gastouders, huisgenoten en tweejaars termijn

De hierboven beschreven tweejaarstermijn geldt voor alle houders, dus voor kindercentra en alle gastouders, maar zoals het nu is opgeschreven ook voor diens huisgenoten.

Wat is de reden van deze maatregel? Wil men frauderende houders niet meer in contact laten komen met kinderen? Waarom valt het dan niet onder continue screening en waarom worden gastouders en huisgenoten die verhuizen wel aan deze tweejaars toets onderworpen en medewerkers van een kinderopvangorganisatie niet?

Of wil men frauderende houders uit de kinderopvangsector weren omdat iemand met een fraudeverleden diskwalificeert voor het (in)direct ontvangen van kinderopvangtoeslag? Dan is een tweejaarlijkse verlenging van de VOG wellicht gerechtvaardigd voor houders van kindercentra en gastouderbureaus, maar dan nog steeds niet voor gastouders en huisgenoten. Gastouders en huisgenoten kunnen namelijk niet in aanraking komen met de kinderopvangtoeslag. De ouder ontvangt in principe de kinderopvangtoeslag. De betaling van de opvangvergoeding loopt altijd via het gastouderbureau. Het gastouderbureau kan nog wel (onder strenge voorwaarden) kinderopvangtoeslag ontvangen van de Belastingdienst. Een tweejaarstoets voor een gastouderbureau is daarmee wel logisch.

Er wordt geschreven dat de administratieve lasten voor de sector naar beneden gaan als gevolg van het instellen van de hierboven beschreven tweejaarstermijn. Dit is echter niet het geval voor gastouders en

hun huisgenoten. Voor hen geldt juist sinds kort dat als de gastouder al met een voorziening in het LRKP staat, hij/zij zonder overlegging van nieuwe VOG('s) een extra locatie kan aanvragen. Gastouders hebben vaker mutaties in het LRKP dan kindercentra als gevolg van het opvangen op een ander adres of een verhuizing, dus voor hen gaan de administratieve lasten significant omhoog van € 0 naar € 40 per VOG + inschrijving in het personenregister. Een gastouder met 3 volwassen huisgenoten is dus € 160 extra kwijt als gevolg van deze aanscherping van de regels. Des te belangrijker is het om duidelijk te maken waarom gastouders en huisgenoten nieuwe VOG's moeten overleggen bij een verhuizing na 2 jaar.

Leges

In de financiële paragraaf op bladzijde 16 en 17 worden de kosten uitgelegd en een berekening gemaakt hoe deze kosten worden afgewenteld op de personen die een aanvraag doen ter opname in het personenregister.

Een belangrijke vraag is of deze kosten mogen worden verhaald op de gebruiker. Hiervoor dient de vraag beantwoord te worden of registratie in het personenregister in overheersende mate een individualiseerbaar belang dient of een algemeen belang dient. Op basis van pagina 8 en 9 kan niet anders geconcludeerd worden dat het personenregister en inschrijving daarin louter of in ieder geval in overheersende mate een algemeen belang dient. Leges heffen, hoe beperkt ook, is dan niet toegestaan. Dat bij het Bigregister wel leges worden geheven doet niet ter zake. Dit is een andersoortig register en dit register is in tegenstelling tot het personenregister ook openbaar.

Oppas en au-pair in het register

Veel ouders maken gebruik van oppas, een vorm van kinderopvang waar geen toeslag tegenover staat en tot nu toe niet werd meegenomen in de continue screening. Robert M., naar aanleiding van wiens daden de continue screening in het leven is geroepen was dit ook. Op internet zijn veel sites actief die ouders koppelen aan oppassers. Het is denkbaar dat ouders die via dergelijke sites hun oppas vinden het wenselijk vinden dat hun oppas een VOG heeft en continu gescreend wordt. Nu het systeem er is, heeft de overheid dan niet de verantwoordelijkheid richting deze ouders om ook hen de mogelijkheid te bieden hun oppas te registreren? Het wordt met de invoering van dit personenregister theoretisch in ieder geval mogelijk. Immers, de ouder of het matchingsbureau kan van de oppas verlangen dat deze een VOG aanvraagt en zich hiermee aanmeldt voor het register. Indien de oppas dit doet, kan deze 13 maanden geregistreerd blijven zonder aan een organisatie gekoppeld te zijn. Daarna dient hij/zij zich echter weer opnieuw te registreren, wat nog één keer mogelijk is met dezelfde VOG, voor nog eens 13 maanden. Het zou mooier zijn, als oppassers langer geregistreerd kunnen staan, bijvoorbeeld door het mogelijk te maken dat zij meerdere keren bezwaar kunnen maken, of hen te koppelen aan (nog te registreren) matchingsbureaus (op blz 11 staat dat uitzendbureaus ook medewerkers aan zich kunnen koppelen in het personenregister, dus dit zal voor matchingsbureaus waarschijnlijk ook kunnen). Voor deze laatste stap dient het voor bemiddelende organisaties, niet zijnde gastouderbureaus in de zin van de wet, mogelijk te worden zich te registreren in het register en oppassers te beheren en aan zichzelf te koppelen. De organisatiekosten kunnen dan ook over meer gebruikers worden verdeeld.

In plaats van vrijblijvendheid zou je ook uit kunnen gaan van een verplichting. Iemand die oppaswerkzaamheden verricht en geen familie is tot een bepaalde graad van de ouder, dient simpelweg geregistreerd te staan in het personenregister. In 2009 was er ook al even sprake van dat oppassers geregistreerd zouden worden in het LRKP met een VOG. Dit is toen echter niet doorgegaan omdat het LRKP een kwaliteitsregister moest worden met louter opvangvormen waarop toezicht werd gehouden door gemeenten en GGD, zoals gastouders, kinderdagverblijven en BSO's. Met de komst van dit personenregister is het registreren van oppassers wel zeer goed mogelijk.

Met de registratie van oppassers wordt het ook mogelijk om toe te zien op de juistheid van de bij de Belastingdienst aangegeven inkomsten door deze personen. Nu gebeurt oppaswerk nog relatief veel zwart.

Hetzelfde geldt voor au-pairs en au-pairbemiddelingsbureaus.